

یادداشت میهمان؛

«صف مرغ» تا «صف رای»

یادداشت #۴۷؛ در جامعه ای که اکثریت هنوز در مرحله «تلاش برای معاش» هستند و با سیلی صورت خود را سرخ ننگ می دارند، مشارکت سیاسی چه معنایی دارد؟

پرسون- واقعیت این است که سخن گفتن از انتخابات و توسعه سیاسی در جامعه ای که بیش از ۸۰ درصد اخبار تولیدش حول قیمت و مدیریت قیمت سکه و طلا و خودرو و مرغ و تخم مرغ و پوشک است، کاری عبث و بیهوده است.

در جامعه ای که اکثریت هنوز در مرحله «تلاش برای معاش» هستند و با سیلی صورت خود را سرخ ننگ می دارند، مشارکت سیاسی چه معنایی دارد؟

در چنین جامعه ای بدیهی است که اگر کاندیدایی بیاید و بگوید که من در راستای اصلاح نظام آموزشی فلان اقدام را خواهم کرد یا در زمینه موسیقی و هنر و فرهنگ چه برنامه هایی دارم کسی تره هم خرد نخواهد کرد اما در همین زمان اگر کاندیدایی پیدا شود و بگوید که من ماهیانه به شما فلان مقدار یارانه خواهم داد یا ماهی یک مرغ و یک شانه تخم مرغ در خانه شما خواهم فرستاد و برایتان سهام عدالت و یک فرصت ثبت نام برای پراید فراهم خواهم کرد به راحتی پیروز انتخابات خواهد شد.

تجربه تاریخی کشورهای مختلف و از جمله کشور خودمان نشان می دهد که کنشگری و مشارکت سیاسی و انتخابات تا زمانی که انسان درگیر نیازهای اولیه است نه تنها مشکلی را حل نخواهد کرد بلکه راه را برای فرصت طلبانی که به راحتی جان و مال مردم را به بازی می گیرند، خواهد گشود.

هانا آرنه؛ متفکر آلمانی سه وجه فعالیت بشری را از هم تمیز داده که عبارتند از: مرحله اول «تقلا و تلاش برای معاش» مرحله دوم «کار خلاقانه و مبتکرانه» و مرحله سوم «عمل و کنشگری اجتماعی و سیاسی».

آرنه مرحله تقلا یا تلاش برای معاش را همان مرحله تنازع برای بقا می داند. مرحله ای که انسان در پی تامین مایحتاج اولیه زندگی است و تلاش می کند تا نیازهای اولیه حیاتی خود را مرتفع سازد.

انسان در مرحله دوم مورد اشاره آرنه یعنی در کار خلاقانه از رفع نیازهای اولیه فراتر می رود و در این مرحله است که می تواند استعدادهای خود در زمینه های مختلف فرهنگی و هنری و علمی را شکوفا کرده یا دست به ابتکار و خلاقیت بزند. در این مرحله است که انسان به موجودی ابزارساز بدل می شود و می تواند اختراعات گوناگون در زمینه های مختلف علمی داشته باشد.

آرنه در نهایت «عمل» را عالی ترین صورت فعالیت انسان می داند. به عقیده او آزادی واقعی انسان در این مرحله ظهور می یابد و مرحله عالی شکوفایی بشر است و در اینجا است که می تواند به عنوان یک شهروند آزاد در حوزه عمومی و سیاسی مشارکت داشته باشد و مرز میان فرمانروا و فرمانبردار از میان برداشته می شود و همه شهروندان فاعلیت یافته و می توانند در فضای آزادانه نظر و اراده سیاسی خود را جامه عمل ببوشانند.

فرهاد قنبری - فعال رسانه ای